

Nummer 39/juni 2015

De tijd waarin wij leven vraagt steeds meer om het nemen van vrije (sociale) initiatieven van mensen, individueel en gezamenlijk. De Stichting De Grijpvogel is in deze geest opgericht, neemt zelf initiatieven en bevordert en ondersteunt het nemen van initiatieven door anderen.

De overwegend kleinschalige initiatieven kunnen economisch van karakter zijn, dan wel sociaal-politiek of cultureel in brede zin (kunst, literatuur, filosofie, educatie e.d.).

Nieuwsbrieven van de Stichting 'De Grijpvogel' beogen geïnteresseerden te informeren over wetenswaardigheden in dit verband. Reacties worden beslist op prijs gesteld en er bestaat geen enkel bezwaar tegen het doorsturen van de nieuwsbrieven aan andere (potentieel) geïnteresseerden.

Deze nieuwsbrieven worden gepubliceerd op de website www.stichtingdegrijpvogel.nl en ook op www.bekieketmar.nl/Bekiek_et_mar/st_De_Grijpvogel.html

1. KORTE SAMENVATTING VAN DEZE NIEUWSBRIEF

- Enkele korte berichten
 - Opbrengst kunstveiling en high-wine voor Nepal in Hotel Lunia ruim 4300 euro
 - Inspiratiebijeenkomst lokale fondsen 21 mei 2015
- Kaderbrief 2016 – 2019
- Reserve Culturele Elementen opgeheven (vervolg)
- Beleid beeldende kunst in de openbare ruimte (vervolg)
- Het publieke kunstwerk 'Turnende kinderen' in Elsloo van Klaas Prenger (1968);

2. ENKELE KORTE BERICHTEN

• **Opbrengst kunstveiling en high-wine in Hotel Lunia 4300 euro voor Nepal**
Voorzitter Corry Nicolay van de Stichting Studenten- en Musaharproject Nepal (SMPN) opende zondagmiddag 31 mei jl. de kunstveiling met beelden van de projecten en de vernietiging ervan door de aardbeving in Nepal. Veilingmeester Karst

Berkenbosch presenteerde onder het officiële toezicht van oud-notaris mr. Simon ter Heide de kunstwerken met boeiende informatie en veel humor. Na afloop bleek een opbrengst voor Nepal van ruim 4300 euro, inclusief subsidie van de Wilde Ganzen. De stichting SMPN verzorgt noodhulp in het armoedige en moeilijk bereikbare berggebied Gorkha. Na de moesson gaat het herstel en de wederopbouw van huizen en scholen in dit gebied van start, alsmede het computerproject in Kathmandu. De initiatiefgroep voor deze benefietactie bestond uit Kim Linse van Hotel Lunia, schrijver Karst Berkenbosch, beeldend kunstenaar Liduin van Noord en Frans Wuijts van de Stichting de Grijpvogel. Aan de kunstveiling namen 20 beeldend kunstenaars deel. De high wine werd met name mogelijk gemaakt door Freerk de Boer van Icarus Wijnen en diverse andere sponsors.

Veilingmeester Karst Berkenbosch in actie

Een volle bovenzaal met bidders bij Lunia

- **Inspiratiebijeenkomst lokale fondsen 21 mei 2015**

Een Lokaal Fonds is een door betrokken personen (vrijwilligers) zelfstandig geleide private organisatie, die mensen bij elkaar brengt om de leefbaarheid in de omgeving te verbeteren. Met tijd, betrokkenheid, ideeën en geld realiseert of initieert een Lokaal Fonds tal van uiteenlopende lokale projecten en initiatieven. Hiervoor werft een Lokaal Fonds inkomsten, bouwt een reserve op ten behoeve van de continuïteit en werkt zoveel mogelijk samen met partners. In 2015 zijn er in totaal al 51 lokale fondsen en nieuwe initiatieven verspreid over Nederland, zoals het Amstelveen Fonds, het Gemeenschapsfonds Schiedam, het gemeenschapsfonds Winterswijk, het Texel Fonds etc. Projecten zijn er op de gebieden van Zorg & Welzijn, Natuur & Milieu, Kunst en Cultuur, Educatie, Jongeren, Ouderen.

Soort projecten?

- Goed startproject: concreet en tastbaar;
- Project waar veel mensen in de gemeenschap zich ZEKER mee verbonden voelen en/of aan kunnen deelnemen;
- Project dat refereert aan de 'trots' van de gemeenschap;
- Sociale impact voor (groot deel van) de lokale gemeenschap: grote bijdrage aan leefbaarheid.

Dragers van lokale fondsen zijn initiatiefnemers/trekkers die energie willen steken in de oprichting ervan, die een goed lokaal netwerk hebben en een redelijke afspiegeling vormen van de lokale samenleving. Niet het type toezichthouders als bestuurslid met weinig tijd en ook niet huidige gemeentebestuurders (oud-gemeenteambtenaren kan daarentegen weer wel).

Een lokaal fonds komt door geefvragen te stellen aan zijn geld via een

- actief fondsenwervingsbeleid;
- gevarieerde aanpak: particulieren, bedrijven, vermogensfondsen, crowd funding;
- communicatie over de resultaten.

Mensen die zich hierin herkennen en zich aangesproken voelen, hoeven slechts initiatief te nemen.

3. KADERBRIEF 2016 – 2019

Op 16 juni a.s. zal er een extra gemeenteraadsvergadering worden besteed aan de Kaderbrief 2016 – 2019. Met deze kaderbrief verschaft het College van B&W van de Gemeente Ooststellingwerf ons inzicht in het begrotingsperspectief voor de periode 2016-2019.

B&W: 'Het realiseren van de beleidsvoornemens uit het Coalitieakkoord 2014-2018 'Samen Voortbouwen' zal met in achtneming van dit perspectief de komende jaren ten uitvoer worden gelegd'. De jaarlijkse kaderbrieven zijn te downloaden vanaf de gemeentewebsite http://www.ooststellingwerf.nl/bestuur/financien_3669/. Laten we eens kijken wat het college voor ons qua 'Kunst en cultuur' voor de komende jaren in petto heeft in vergelijking met de vorige kaderbrief.

2015 – 2018

Wat willen we bereiken?

Kunst en cultuur moet voor alle lagen van de bevolking toegankelijk zijn. Een hoog niveau aan kunst en cultuur is een stimulans voor de economie. Vooral de werkgelegenheid in de toeristische sector heeft hier baat bij.

Wat gaan we daarvoor doen?

We richten ons op de volgende activiteiten:

- onderhoud van bestaande kunstwerken;
- ondersteuning van activiteiten voor Leeuwarden Culturele Hoofdstad van Europa 2018;
- het stimuleren van netwerken;
- stimuleren van activiteiten en culturele initiatieven voor jongeren;
- het cultureel ondernemerschap bevorderen.

Het is geen gemeentelijke taak uitvoerend bezig te zijn en zelf culturele activiteiten te organiseren, noch zich bezig te houden met de operationele inhoud ervan. Dat is aan het culturele veld zelf en daarin hebben wij vertrouwen.

Wat merkt de burger ervan?

Lokale kunst, cultuur en cultureel erfgoed zorgen voor een levendige culturele gemeente. We voeren een cultuurbeleid dat erop is gericht jong en oud in contact te brengen (en te houden) met kunst en cultuur. Cultuur levert een belangrijke bijdrage aan een aantrekkelijk woon- en verblijfsklimaat in Ooststellingwerf. Het belang van cultuur voor de samenleving is dat het mensen ontwikkelt én samenbindt. Iedereen moet de kans en gelegenheid krijgen te participeren.

2016 – 2019

Wat willen we bereiken?

Lokale kunst, cultuur en cultureel erfgoed zorgen voor een levendige, culturele gemeente. We voeren een cultuurbeleid dat erop is gericht jong en oud in contact te brengen (en te houden) met kunst en cultuur.

Cultuur levert een belangrijke bijdrage aan een aantrekkelijk woon- en verblijfsklimaat in Ooststellingwerf. Het belang van cultuur voor de samenleving is dat het mensen ontwikkelt én samenbindt. Iedereen moet de kans en gelegenheid krijgen te participeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

We richten ons op de volgende activiteiten:

- onderhoud van bestaande kunstwerken;
- ondersteuning van activiteiten voor Leeuwarden Culturele Hoofdstad van Europa 2018;
- het stimuleren van netwerken;
- stimuleren van activiteiten en culturele initiatieven voor jongeren;
- het cultureel ondernemerschap bevorderen.

Het is geen gemeentelijke taak uitvoerend bezig te zijn en zelf culturele activiteiten te organiseren, noch zich bezig te houden met de operationele inhoud ervan. Dat is aan het culturele veld zelf en daarin hebben wij vertrouwen.

Wat merkt de burger ervan?

Kunst en cultuur is voor alle lagen van de bevolking toegankelijk. Een veelzijdig aanbod van kunst en cultuur is een stimulans voor de economie. Vooral de werkgelegenheid in de toeristische sector heeft hier baat bij.

Wat kan ons opvallen als we deze twee teksten vergelijken?

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

- a. Het aantal woorden in de beide kaderbrieven is op één woord na even lang en inhoudelijk zijn de teksten vrijwel gelijk.
- b. De tekst onder het kopje 'Wat willen we bereiken' in kaderbrief 2015 – 2018 staat in de kaderbrief 2016 – 2019 onder 'Wat merkt de burger ervan', zij het met een klein verschil: 'Kunst en cultuur **moet** voor alle lagen van de bevolking toegankelijk zijn (2015 – 2018) en 'Kunst en cultuur **is** voor alle lagen van de bevolking toegankelijk'. De teksten onder beide kopjes zijn simpelweg verwisseld.
Men zou daaruit kunnen lezen dat er in het afgelopen jaar een flinke vooruitgang is geboekt in het toegankelijk maken van 'kunst en cultuur' voor alle lagen van de bevolking. En 'flinke vooruitgang boeken' veronderstelt een aanzienlijke inspanning om het zo ver te krijgen. Wij zijn er benieuwd naar welke inspanning (van gemeentezijde?) dit in het afgelopen jaar is geweest.
- c. Kijken we nog even verder dan kunnen we constateren dat in 2015 werd vermeld: 'Een hoog niveau aan kunst en cultuur is een stimulans voor de economie'. Inmiddels is 'een hoog niveau' vervangen door 'een veelzijdig aanbod'.
Vanzelfsprekend zijn we er ook hier benieuwd naar hoe zich deze wijziging vertaalt in het kunst- en cultuurbeleid van de gemeente.

Dat we in dit verband geen overspannen verwachtingen hoeven te koesteren, toont zich onder andere in de opheffing van de reserve met de wat bijzondere naam: 'Reserve Culturele Elementen Dorpsuitbreidingen'.

De gemeente heeft in de afgelopen paar jaar weliswaar enkele nieuwe initiatieven (van buiten de gemeentelijke organisatie) gehonoreerd (de Spreukbank, nieuwe informatiebordjes bij de publieke kunstwerken, financiële bijdragen aan de herplaatsing van twee gevelstenen met het gemeentewapen en de uitbesteding van het onderhoud van de kunstwerken aan het bedrijf Kunstwacht te Delft), maar daar staat (met het oog op de toegankelijkheid van kunst en cultuur voor alle lagen van de bevolking) tegenover:

- geen actualisering van het gemeentelijke boekwerk 'Kunstwerken aan de weg';
- geen opheffing van de blokkering van de aan dit boekwerk gekoppelde gemeentelijke website 'Kunstwerken aan de weg';
- er worden geen bouwkvavels verkocht (dus blijft voeding van deze reserve uit) en er is geen nieuw beleid met betrekking tot de reserve; gevolg: de reserve wordt opgeheven. Logisch?

Nota Grondbeleid 2011 pag. 37/38: 'Deze reserve wordt gevoed door een bijdrage te heffen van € 0,50 per verkochte vierkante meter bouwterrein. Het doel is het aantal kunstuitingen, in de openbare ruimte, de komende jaren uit te breiden'.

Wellicht kunnen er op 16 juni a.s. tijdens de algemene beschouwingen over de Kaderbrief 2016 – 2019. toch nog enkele opbouwende zinnen aan dit thema worden gewijd?

4. RESERVE CULTURELE ELEMENTEN DORPSUITBREIDINGEN OPGEHEVEN?! (vervolg)

Recentelijk hebben wij aan financieel wethouder Van Esch een aantal vragen voorgelegd met betrekking tot de veronderstelde opheffing van de Reserve Culturele Elementen Dorpsuitbreidingen. Hieronder een samenvatting van de antwoorden.

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

'In de Raadsvergadering van 21-4-2015 (vaststelling gemeenterekening 2014) is besloten de reserve op te heffen en het resterende bedrag in 2015 uit te geven. (zie 'Nota Reserves en voorzieningen per 31 dec. 2014 en 2015-2019', p. 30). Deze reserve is de laatste jaren niet aangevuld en verwacht wordt dat in de komende jaren het ook niet zal gebeuren. Wel zijn er verschillende kosten uitbetaald: De Spreukbank, Informatiebordjes, Gemeenteschilden, Onderhoud kunstwerken (Kunstwacht) etc. Als het resterende bedrag in 2015 wordt uitgegeven en de reserve wordt opgeheven, dan is het saldo 0 en dat geven we weer met een streepje. De raad heeft de reserve conform het collegevoorstel opgeheven.

In de nota Reserves en voorzieningen 2014 kunnen we aanvullend nog het volgende lezen.

In 2014 is besloten de reserve (Culturele Elementen) op te heffen omdat deze geheel besteed zou worden. Echter, doordat de kosten lager zijn geweest in 2014 wordt voorgesteld de reserve in stand te houden in 2015 zodat de uitgaven in 2015 kunnen plaatsvinden. De onttrekking in 2014 bedroeg € 29.280. De onttrekking in 2015 zal € 12.490,50 zijn voor nieuwe kunstwerken. Daarna volgt het opheffen van deze reserve per 31-12-2015. Er is geen beleid met betrekking tot de gewenste/noodzakelijke omvang van deze reserve. Voor de jaren 2016-2019 is er ten aanzien van dit onderwerp niets voorzien.

Wie deze kwestie tot in detail heeft gevolgd, kan zich afvragen wie nu heeft besloten om deze reserve op te heffen. Was dit het college, was dit de gemeenteraad, waren zij dit allebei?

Het lijkt er bij precieze beschouwing op dat het college de opheffer is en dat de raad 'het heeft laten gebeuren' zonder er verder enige aandacht aan te geven (afgezien van één opmerking van GroenLinks-raadslid Sipke van Belle).

3 Financiële onderbouwing reserves en voorzieningen en schulden

3.1 Verloopoverzicht reserves 2014

Saldo per	Nummer	Saldo per 31-dec-2013	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec- 2014
1.2 Algemene reserves						
Algemene reserve	30050	8.423	646	405		8.663
Totaal algemene reserves		8.423	646	405	0	8.663
1.4 Bestemmingsreserves						
1.4.1 Bestemmingsreserves grondexploitatie						
Algemene reserve grondexploitatie	30202	4.973	63	374	50	4.612
Reserve culturele elementen dorpsuitbreiding	30204	42		29		12

Misschien is er nog een zinvol initiatief te nemen voor het resterende bedrag van € 12.490,-? Misschien heeft de wethouder, verantwoordelijk voor Kunst en Cultuur zelf een suggestie of één van de fracties in de gemeenteraad? Toch nog iets doen aan de actualisering van het boekwerk 'Kunstwerken aan de weg'? En de indertijd hieraan verbonden website weer openstellen?

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

Hieronder het overzicht van vorig jaar 2014. Alleen maar streepjes achter de culturele reserve.

B. Reserves en voorzieningen 2013-2018

Reserves

Reserves	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	bedragen x € 1.000	
	ultimo 2013	ultimo 2014	ultimo 2015	ultimo 2016	ultimo 2017	Saldo ultimo 2018
Algemene reserve						
Algemene reserve vrij aanwendbaar	8.423	8.623	8.257	7.966	7.953	7.948
Totaal Algemene reserve	8.423	8.623	8.257	7.966	7.953	7.948
Bestemmingsreserves						
Algemene reserve grondexploitatie	4.973	5.291	5.441	5.441	5.588	6.606
Egal.res.samenv.team Oost/West	75	75	75	75	75	75
Egalisatiereserve reiniging	1.098	896	879	862	862	862
Res. Culturele elem. dorpsuitbreiding	42	-	-	-	-	-

5. BELEID BEELDENE KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE (vervolg)

In de vorige nieuwsbrief schreven wij over de gemeente Noordoostpolder en haar 'Beleidsnotitie Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte 2012 – 2016'. De raad van deze gemeente heeft de notitie in september 2012 met algemene stemmen aangenomen. De notitie is een mooi voorbeeld van hoe het ook voor onze gemeente Ooststellingwerf zou kunnen (en dan naar eigen situatie aangepast). Je hoeft immers niet overal het wiel opnieuw voor uit te vinden.

Positief te melden is dat van één Ooststellingwerfse politieke partij er een reactie kwam op dit bericht en wel van fractievoorzitter Henk Dongstra van Ooststellingwerfs Belang.

Meneer Wuijts,

Dank voor de info en we gaan het zeker lezen en indien nodig bespreken in de fractie van Ooststellingwerfs Belang.

Vr. Grt, Henk Dongstra – Fractievoorzitter

Natuurlijk zijn we er benieuwd naar of men het inderdaad na lezing nodig heeft bevonden het in de fractie te bespreken en ook welke conclusie(s) daaruit zijn voortgevloeid. Misschien horen we dat nog.

Zo nu en dan komen er bij de Stichting de Grijpvogel reacties binnen van gemeenteraadsleden en ook wel eens een uitnodiging om een bepaald punt van aandacht, een voorstel of gedachtegang nader toe te lichten en samen te bespreken. Dat vinden wij een goede zaak. Gemeenteraadsleden krijgen veel stof te verwerken en zeker voor kleinere fracties is dat een grote klus. Mondelinge toelichtingen kunnen dan behulpzaam bij een goede oordeelsvorming.

6. HET PUBLIEKE KUNSTWERK 'Turnende kinderen' in Elsloo van Klaas Prenger (1968); tekst ontleend aan Karst Berkenbosch 'Kunstwerken aan de weg'

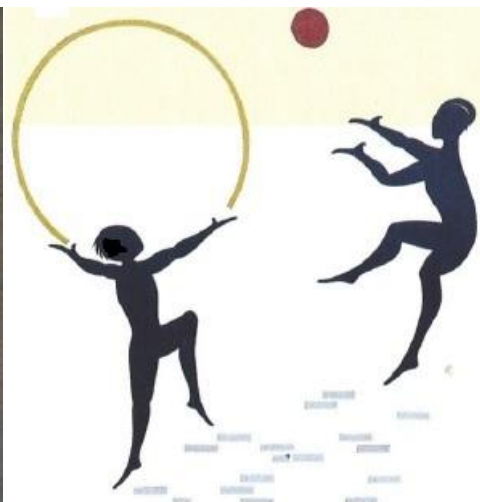
'Meneer' Prenger (†) was leraar aan de LTS in Oosterwolde. Hij woonde ergens in de provincie Groningen en gaf de AVO-vakken (Algemeen Vormende vakken zoals Nederlands, Engels en bijv. wiskunde) en handenarbeid. Daarnaast had hij pedagogiek gestudeerd. Volgens de oud-directeur de heer Blom was de heer Prenger een rustig en kunstminnend man, die ook erg goed kon tekenen en mooie bord-tekeningen maakte. Hij werkte vooral met zwakke leerlingen en gaf aanschouwelijk les. Prenger heeft eind jaren zestig de LTS reeds verlaten. Verder is er niets bekend.

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

Aan de schoolmuur

Als ontwerp

Op een muur van het gymlokaal in Elsloo is deze wandversiering aangebracht. Als materiaal is oorspronkelijk plaatijzer en hout gebruikt. Ondertussen is het beeld door restauraties praktisch helemaal van hout. Omdat de muur zo druk is door alle voeglijntjes, zijn de figuren eenvoudig gehouden (gestileerd, geen details). Er zit actie in het kunstwerk. De houten rechthoekjes onderaan suggereren het plein waarop gespeeld wordt. De titel 'Spelende kinderen' die ook wel voor dit kunstwerk gebruikt wordt, is dan ook minstens zo goed gekozen. Immers, turnen doe je vooral in de gymzaal en spelen doe je op het plein. Het aardige is dat Prenger in dit beeld de link legt tussen het binnen – en het buitengebeuren.

Het beeld is onthuld nadat men met eigen mensen dit gymlokaal heeft gebouwd. Balken van de oude school zijn bijvoorbeeld gebruikt voor de bouw van dit gymlokaal. Fimke Weemer maakte voor de opening een prachtig gedicht van 46 zinnen. De eerste letters van elke zin vormden de volgende spreuk: 'Mit 'n aander is men sterk, dat bewiest dit prachtige wark!'

Stichting De Grijpvogel/juni 2015